

ikke kunne negtes, at ligesom Forbindelsen paa denne Maade med Berlin bliver overordentlig hurtig Syd paa, saaledes vil den ogsaa blive det, naar den engang under Krigsforhold gaar Nord paa, og det forekommer mig da, at det vilde være ubetænksomt, dersom man ikke til Koncessionen for denne Bane knyttede den Betingelse, at det eventuelle Havneanlæg, som paatænkes i Forbindelse med Banen, blev udført saaledes, at det var muligt ved et ganske simpelt forstiktorisk Anlæg at sikkre Indløbet til Havnen, thi man vil meget let, naar Havnen var fuldstændig fri under Krigsforhold kunne blive udsat for, at man med en ganske ringe Summe kunde løbe uhindret ind og bemægtige sig en D, som man ganske vist efter min Overbevisning ikke kan have til Hensigt at forbyde, men som bærer en i flere Retninger fordelagtig Passage over til en D, som man af al Magt vil forbyde, nemlig Sjælland. Jeg tror ikke, at der kan være nogenformelt Betydelighed i saa Henseende, thi et Selskab, der overtager en saadan Bane, vil neppe sætte Noget overhoved af at tage et slikt Hensyn, og paa den anden Side, dersom det ikke tages ved Banens Anlæg, dersom man aldeles skyder dette Hensyn til Side ved Valget af Havnepladsen og hele den Form, man giver Havnen, saa kunde man jo bagefter faae en Krigsbestyrelse, som mulig var mindre rolig i den Henseende, og jeg vilde da ikke for min Part kunne negte denne Midler til at sikkre Landet mod en sliq Eventualitet, hvilke Midler da let kunde blive af en ikke ringe Størrelse, naar man ikke fra Begyndelsen tog alvorligt Hensyn til denne Sag. — Jeg tror derfor det er rettest at gjøre det forud, og jeg vil i det Mindste fremhæve dette Spørgsmaals Betydning, da jeg ikke er slet saa rolig derved, som det synes, at man almindelig er. Med Hensyn til Sernbanens selv, da deler jeg fuldkommen den Anskuelse, som er udtalt, at den i militær Henseende i og for sig ikke har meget at betyde, men den vil kunne faae en saadan Betydning, naar Havneanlægget er fuldstændig aabent, og man altsaa ved at kaste saa Tropper i Land hurtig kan bemægtige sig Sernbanemateriellet, der da vil kunne komme til Nytte under de fortsatte Operationer.

Judenrigsministeren: Hvad de af mig stillede Forslag til § 1 angaar, som gaa ud paa, at føie 3 nye Baner til, da skal jeg tillade mig at anbefale det erede Thing at vedtage disse. Jeg finder med Hensyn til den under Nr. 4 opførte Bane Anledning til at udtale, at jeg er bleven foranlediget til til 3die Behandling at stille Forslag i alt Fald som et Alternativ om, at der i Stedet for et Havneanlæg paa Sjællands Odde skulde sættes: et Havneanlæg ved Seters Bugt. Afstanden derfra til Odde er ikke overmaade stor, og der er ved senere Undersøgelser fundet et Sted, der særlig egner sig til et Havne-

anlæg, idet der er et dybt Vand lige ind til Land, og de paagældende Andragere formene, at det vilde være rigtigere og heldigere, at lægge Havneanlægget der, end at føie Banen ud paa Sjællands Odde, hvor i alt Fald Banen som saadan ikke vil have nogen Betydning. Derimod er jeg ikke saa heldig at kunne anbefale det erede Thing at vedtage Uvalgets Mindretalsforslag om ogsaa at optage en Sernbane fra Nyborg til Bøden med et Havneanlæg sammesteds. Jeg har allerede ved denne Sags 1ste Behandling udtalt, at jeg ikke kan gaa ind herpaa, fordi jeg ikke kan se rettere, end at det, saaledes som Sagerne nu staa, og saaledes som Udsigtterne stille sig i den allernærmeste Fremtid, nemlig som meget lidet gunstige, navnlig for Befolkningerne ved Sernbanens Drift, vilde være uforstandigt og uforvarligt, om jeg, naar der ikke foreligger meget presserende Grunde, fra min Side med aabne Dine vilde aabne en Konkurrence med Sernbanen fra Nyborg til Middelfart, og det saa meget mindre, som jeg tror, at naar man endelig af Hensyn til den udenlandske Trafik skulde have et andet Udgangspunkt for den fjerde Bane end det, der nu er ved Middelfart og Fredericia, da har Staten selv forbeholdt sig at anlægge Banen. Hertil kommer imidlertid, at dette Projekt ligger saa aldeles uforberedt for, at jeg allerede af den Grund maatte anse det for at være utilsadeligt at bringe det frem for Rigsdagen til Bevilling. Der foreligger aldeles ikke Andet end en Begjæring fra en her i Byen boende Profurator, men ingen Plan, intet Overslag, kort sagt Intet, som i ringeste Maade har kunnet vejlede mig eller mine Teknikere til at kunne sælde nogen Dom om dette Projekt. Dernæst vil jeg sige, at jeg heller ikke ved, hvilke disse Kommitterenter ere, for hvem denne Overretsprofurator er traaet frem, da de med stor Omhyggelighed søge at skjule sig; i det Mindste har der Ingen været hos mig, og der er ikke fremkommet Noget, med Undtagelse af et Avisnotits, som i ringeste Maade har kunnet overbevise mig om, at det virkelig var et solidt Foretagende, som man her tænkte paa at gennemføre. Jeg tilstaa, at Prisen, 350,000 Rd. pr. Mil, ogsaa vækker nogen Tanke hos mig om, at dette Projekt ikke er saaledes baseret, at det virkelig er nogenformelt Udsigt til at faae det gennemført, og jeg mener i ethvert Tilfælde, at Tiden endnu ikke er kommen, da man alvorlig skal bestrebe sig for at faae skabt en Konkurrence med sin egen Bane, som man maa se under andre Omstændigheder maatte være nødsaget til at finde sig i eller i alt Fald selv at gjøre Skridt til for at tilbringe det Fornødne i den Retning; men indtil dette foreligger, maa jeg for mit Vedkommende ikke blot fraraade, men modsætte mig, at Udringsforslaget under Nr. 2 vedtages. Jeg tror, at den hele Bevægelse, som er tilstede i Sernbanesagen, ikke blot her, men ogsaa paa andre Steder, og jeg vil sige, at den